

PAROCHIEBLAD H. ANDREAS

SEPTEMBER - OKTOBER 2023

De mantelzorger
Monique Permesaen

Mantel van liefde

Als dunne, zachte draden,
tot kleed verfijnd geweven,
zijn kleine liefdedaden,
die ieder warmte geven.
Voor hen die aarz'lend vragen
het aan te mogen raken,
wil ik zo'n mantel dragen,
die mensen heel kan maken.

Want waar dit kleed kan helen,
wil ik het waardig dragen,
met hen mijn mantel delen,
die om ontferming vragen.
Door naakten zo te kleden,
hen waardigheid te geven,
wil ik, waar wordt geleden,
met mededogen leven.

Ik voel mij sterk gedreven
met kleine liefdedaden
die mantelzorg te geven;
dan weef ik ook die draden.

(PAX, Vredesweek 2023)

Vrijwilligersmiddag 7 oktober

Op zaterdag 7 oktober houden we de jaarlijkse vrijwilligersdag. Dit jaar vindt die plaats in onze kerk. De middag begint om 14.00 uur en duurt tot ongeveer 16.30 uur.

We hebben René Haustermans (Sittard, 1977) uitgenodigd, die ons zal verrassen op liederen en teksten die 'te denken geven'. Hij houdt lezingen en verzorgt optredens op het gebied van historisch onderzoek, kunst en levensbeschouwing. Daarnaast werkt hij als pastoraal medewerker in klooster Wittem.

De leden van het pastoraal team zullen de voorstelling met gebak en koffie en thee omlijsten.

Van harte uitgenodigd! Als je van plan bent te komen, laat het even weten met het oog op hapjes en drankjes. Dat kan via de parochiemail (parochiesintandreas@home.nl) of telefonisch of bij een van de leden van het team.

Pastoraal team

Oecumenische viering

Op zondag **24 september** verzorgen de Andreasparchie en PKN Parkstad de jaarlijkse oecumenische viering in de Vredesweek. Thema van dit jaar is *(On)vrede, en nu?*

'En nu?' Weet u het? De voorbereidingsgroep van de viering denkt dat het al heel wat zou helpen als mensen elkaar weer wat meer zouden gunnen. Zoals Jozef, die door zijn broers in de put werd gegooid maar hun later in Egypte zonder wrok de welvaart gunde die hemzelf ten deel was gevallen.

De viering vindt plaats in de Andreaskerk en begint zoals gebruikelijk om 10.30 uur.

Dank

Tijdens de viering van zondag 13 augustus werd aandacht gevraagd voor de precaire situatie van het gezin van een vluchteling in Eritrea. Hij zelf wacht in het azc op een verblijfsvergunning en doet wat hij kan om zijn gezin in Eritrea te helpen. Maar zonder hulp van anderen redt hij het niet. Op de vraag om een donatie is voldoende geld ontvangen om het gezin minstens een jaar lang te kunnen ondersteunen. De man kan weer een beetje slapen en het gezin heeft te eten en kan ergens wonen.

Hartelijk dank aan alle mensen die hebben bijgedragen!

Werkgroep diaconie

Uitstapje

Op donderdag 10 augustus gingen we met een groep van vijftientig personen naar het museum De schat van Simpelveld, het voormalige klooster van de Zusters van het arme kind Jezus. Het vervoer was prima geregeld. Ook voor wie al eerder in het museum was geweest, was het weer een genot om het kunstzinnige handwerk van de zusters te bewonderen en tussen de paramenten en beelden rond te dwalen. Om tenslotte na te praten bij koffie en vlaai.

Een geslaagd uitje. Volgend jaar gaan we weer ergens heen!

De ontmoetingsgroep

Ode aan Huub Oosterhuis

Op Paasdag is hij gestorven, die na het Vaticaans Concilie zo'n grote invloed heeft gehad in de Katholieke Kerk in Nederland, en ver daarbuiten. Het pastoraal team is van mening dat er een stukje in ons parochieblad moet komen, omdat in de Andreas geen viering heeft plaatsgevonden zonder een of enkele van zijn liederen. Aan mij werd gevraagd zo'n stukje te schrijven; ik doe dat graag, en wel aan de hand van een gedicht dat stond te lezen in het boekje met de toepasselijke titel *Uittocht* dat bij zijn uitvaart werd aangeboden.

Het gedicht:

Ben van religie niet.
Heb wel de stem gehoord
van het bevrijdingsvisioen
dat gloedrood in de Joodse Bijbel
staat geschreven:

'Gelijke rechten op geluk
de zachte krachten van de solidariteit
genade brood voor ieder mens

uittocht uit alle wrede slimme
martelende slavernijssystemen
ooit en steeds opnieuw bedacht.'

De stem die dit
tot mijn geweten spreekt
is god voor mij.

En als ik zing uitzinnig ingetogen
in eigen zielentaal, of Bach aanhoor:
't gaat over dit, die god alleen
en verder godsdienst geen.

Huub Oosterhuis was van mijn leeftijd; wij zijn opgegroeid en gevormd in 'een religieus jasje' dat in de vijftiger jaren begon te knellen; blinde gehoorzaamheid en gezag waren niet meer zo vanzelfsprekend; het eigen geweten werd hoger aangeslagen, met als gevolg dat nogal wat dogma's, wetten en voorschriften op de helling gingen. Paus Johannes XXIII verstond de 'tekenen van de tijd' en kondigde in januari 1959 een concilie af; er moest een kerk komen die bij de moderne tijd paste met onder andere een liturgie in de landstaal (aggiornamento).

Oosterhuis was priester, exegeet, neerlandicus en dichter. Met enkele priestervrienden zette hij in die jaren van torenhoge verwachtingen (gewekt door het Vaticaanse Concilie en Pastoraal Concilie) stappen die voor de kerkelijke autoriteiten 'een brug te ver' bleken. Hij trad in het huwelijk, bleef toch voorgaan in liturgische vieringen, en begon te experimenteren met poëtische probeersels, hier en daar een uitvaart, een evangelie, etc. De grote doorbraak kwam echter toen hij van zijn grote vriend rabbijn Yehuda Aschkenasy leerde dat de kern van de Bijbel de uittocht uit Egypte is. "Wij braken", zegt hij, "met de religie van de rooms-katholieke kerk, met haar dwingelandij, en namen afscheid van de gangbare religieuze God: god was voor mij de stem die tot mijn geweten spreekt over die uittocht."

Zijn liederen gaan steeds over dat thema in prachtige poëtische beeldende taal; het is daarom dat het boekje *Uittocht* zo'n passende titel heeft; het gaat niet over zijn eigen uittocht uit dit leven, maar over dat Grote Verhaal van de Bijbel: Uittocht uit alles wat DODELIJK is en op weg gaan naar LEVEN; bovendien kreeg de uittocht naast een spirituele - vooral ook een politieke lading.

Als hij in zijn gedicht zegt "ik ben van religie niet", bedoelt hij mijns inziens wat Frits de Lange zegt: "Ik maak onderscheid tussen gevestigde religie en geloof; dat wijkt wel af van het dagelijks spraakgebruik, maar ik doe het om duidelijk te maken dat er in religiositeit een kern is die ertoe doet (geloof!) en een omhulsel dat kan veranderen, verdwijnen of vervangen door iets anders (religie!). Religie is het construct

van praktijken, voorstellingen en geloofsuitspraken waarmee in de moderne cultuur aan geloof collectief gestalte is gegeven; in onze westerse samenleving vormde het christendom lange tijd de bedding voor geloof." Maar om geloof gaat het, zegt De Lange; en hij haalt de Canadese theoloog Charles Taylor aan: "De ervaring waaraan geloof ontspringt is dit: ergens in een bepaalde activiteit, of toestand, bevindt zich een volheid, een rijkdom, d.w.z. op die plaats (in die activiteit/toestand) is het leven voller, rijker, dieper, meer de moeite waard, bewonderenswaardiger, meer zoals het moet zijn."

N.B.: Ik (G.B.) voeg hier iets aan toe: niet alleen in een activiteit of toestand, maar ook in een mens is het leven soms voller, rijker, dieper, meer de moeite waard, bewonderenswaardiger, meer zoals het zou moeten zijn; ik noem graag wat namen: Nelson Mandela, Candice Mama, Ety Hillesum, bisschop Oscar Romero, Dietrich Bonhoeffer, Dorothee Sölle, Pedro Cassaldaliga, Hans en Sophie Scholl, Maximiliaan Kolbe.

Oosterhuis besluit zijn gedicht met: "verder godsdienst geen"; hij heeft godsdienst gezuiverd van heel veel overbodige ballast. Bij de uitvaart van prins Claus bakende hij het woord 'god' af: "Dit woord komt ons in kerkdiensten soms te gemakkelijk over de lippen – weten we wie we daarmee bedoelen? We zouden kunnen afspreken dat we met 'god' bedoelen die Ene die in de joodse Bijbel en in de verhalen over Jezus de pleitbezorger is van vluchtelingen, ballingen, mensen wier rechten geschonden worden; en die solidariteit en gerechtigheid wil, liever dan adoratie en mooie liederen." Met de afbakening van 'god' wordt dus klip-en-klaar wat hij met godsdienst bedoelt.

In het woord vooraf van het boekje *Uittocht* eindigt de schrijver Ad van Nieuwpoort met de woorden: "Huub Oosterhuis is niet dood; wij zullen hem blijven zingen: de dode zal leven!" Ik maak deze woorden graag tot de mijne. En laten ook wij hem in de parochie blijven bidden en zingen, want: "hij is niet dood, hij leeft!"

Geert Bles

Zonnepanelen

Nadat het parochiebestuur groen licht heeft gegeven voor het aanschaffen van zonnepanelen, is er haast gemaakt met het project. Offertes zijn aangevraagd en vergeleken, en na de noodzakelijke reparatie van het dak, zijn in juli, onder het toezicht van Dolf, de zonnepanelen op het dak gelegd. De bedoeling is dat de bekostiging van de zonnepanelen budgetneutraal gebeurt, dat wil zeggen via donaties voor de zonnepanelen, buiten de begroting van de parochie om. En dat lijkt te gaan lukken! De 'thermometer' in de kerk loopt, zoals kerkgangers wekelijks kunnen vaststellen, op. Die meet namelijk niet de buitentemperatuur maar het bedrag dat parochianen voor de zonnepanelen doneren. Van de benodigde 10.000 euro is al bijna 7644,20 euro binnen. En dat binnen enkele weken! We zijn er nog niet, maar het ziet er hoopvol uit.

We hebben Dolf gevraagd te berekenen wat de zonnepanelen ons opleveren. En dat is al heel wat, zoals u hieronder in Dolfs berekening kunt lezen.

Rest ons Dolf te bedanken voor zijn inspanningen. Zonder hem hadden de panelen er nog niet op gelegen, en zouden we niet reeds behoorlijk aan het bezuinigen zijn geslagen op onze energiekosten.

Karin en Rob

Berekening zonnepanelen

Als we voor dit jaar uitgaan van een kale prijs per kWh van € 0,50 en de zonnepanelen van de parochie dit jaar naar verwachting rond de 1500 kWh zullen produceren (dit mede op basis van het feit dat van 11 juli tot 29 augustus 831 kWh is opgewekt), dan brengen de zonnepanelen dit jaar ongeveer € 810 op; als je de BTW meerekent zelfs € 980. Volgend jaar zal de kale prijs per kWh waarschijnlijk lager liggen en het aantal kWh dat de zonnepanelen opbrengen, hoger zijn (omdat de zonnepanelen dan het hele jaar stroom produceren), naar verwachting rond 4000 kWh. Dat betekent dat de parochie volgend jaar nog veel meer aan de zonnepanelen zal verdienen. We houden u op de hoogte.

Dolf Hutschemaekers

Jubileum Geert Bles

Bij het verschijnen van dit parochieblad ligt het jubileum van het zeventigjarig priesterschap van Geert Bles al weer bijna twee maanden achter ons. Voor een fotoreportage verwijzen we naar de website van de parochie. U vindt daar ook foto's van de expositie ter gelegenheid van het jubileum.

Dankwoord Geert Bles

Beste mensen van de Andreas, jullie hebben met elkaar mij een ongelooflijk feest bezorgd op 16 juli. Ik ben achteraf erg blij dat ik mij toch heb laten overhalen, want eerst wilde ik het eigenlijk niet. Maar wat mij die dag overkomen is, heeft mij gewoon goed gedaan; en iedereen die ik sprak was vol lof, zowel over de prachtige viering in de kerk als over het rustige verloop van het gebeuren op het kerkplein. Veel mensen met wie ik in de loop van alle jaren heb samengewerkt waren aanwezig en ontmoetten elkaar. Een nichtje van me schreef: "Ik vond het indrukwekkend hoe mooi en hecht de Andreasparochie is! Een opgebouwde gemeenschap die niet zomaar verdwijnt!" Zij zegt waar we samen voor gewerkt hebben en blijven werken.

Het is bijna ondoenlijk om iedereen apart te bedanken; daarom doe ik het op deze manier via een woordje in ons parochieblad: dank je wel! Dank je wel, ook voor uw gift voor het project in Afrika dat mijn vriend Siapha Kamara van SEND gaat uitvoeren. Als straks het eindbedrag bekend is, wordt dit in het parochieblad vermeld.

Geert Bles

SEND: het project van Siapha Kamara

In november 2023 organiseert het Ministerie van Buitenlandse Zaken een congres over vrouwenemancipatie. Organisaties in de wereld mochten hiervoor inschrijven en hun project voorstellen; daaruit zouden de beste vier uitgekozen worden voor bespreking. SEND presenteerde zijn manier van aanpak GMF (Gender Model Family) en werd uitgekozen. SEND heeft die aanpak reeds met succes uitgetoetst in Noord-Ghana.

Waar staat GMF voor? SEND begon in Noord-Ghana met een Credit Union, waaruit een groep van twintig vrouwen geld kon lenen om een winkeltje op te zetten of zoiets. Door wat extra geld te verdienen, konden ze de meisjes naar school laten gaan. Afspraak was dat het geleende bedrag op een bepaalde datum zou terugkomen, maar daar ging het fout. Het kwam niet terug omdat in die cultuur de man het geld beheert; dat een vreemde instantie als SEND geld aan zijn vrouw geeft, zonder dat hij erin gekend wordt, ziet hij als inbreuk op hun cultuur, als stoken in een goed huwelijk. SEND slaagde erin hier een open gesprek over te voeren met mannen en vrouwen samen. Hierin lag de kern van het succes van GMF in Noord-Ghana.

Nu wil SEND het project GMF ook starten in een arm gebied op de grens van Sierra Leone en Liberia. Onze jubileumgift is bedoeld om dit mogelijk te maken.

De opbrengst van de donaties bij gelegenheid van het jubileum was op 31 juli € 8137,20.

Geert Bles

Lezing Harrie Brouwers

Het jubileumprogramma voor Geert Bles werd afgesloten met een lezing over de parochie door Harrie Brouwers, emeritus pastoor van de parochie Voerendaal. Op verzoek van velen plaatsen we de lezing zodat u die in alle rust nog eens kunt lezen.

Toekomstverkenner

Vandaag wordt er veel en terecht dankbaar teruggeblikt..., nu mag ik met u even fantaseren over de toekomst!

Ik begin met een passage uit het boek Numeri:

De Heer sprak tot Mozes: "Stuur mannen uit om het land dat Ik u geef te verkennen."

Daarop zond Mozes twaalf mannen uit:

"Trek eerst de Negeb door en ga dan het bergland in.

Stel vast wat het voor een land is, of het volk er sterk is of zwak, gering in aantal of talrijk; of het land goed is of slecht,

en of het volk in open plaatsen woont of in versterkte steden;

of de grond vruchtbaar is, of schraal, en of er bomen zijn of niet.

U moet dapper zijn en ook wat vruchten van het land meebrengen."

Zij verkenden het land en trokken de Negeb in tot Hebron...

Zij drongen door tot in het dal Eskol en sneden daar een druiventros af, die zij met twee man aan een stok moesten dragen.

Na veertig dagen keerden zij van hun verkenningstocht terug.

Toen mij dertig jaar geleden gevraagd werd om naast Kunrade ook de Andreas te dienen, werd me verzekerd dat ik daar assistentie had van een emeritus pastor, die weliswaar al oud was, maar nog heel vitaal. Die emeritus heette Geert Bles. Geert is voor mij altijd een echte vertegenwoordiger gebleven van de 'wereldkerk'.

Als kind ben ik opgegroeid aan de voet van de Keerderberg. Vanuit Heer zagen we het klooster van Cadier en Keer liggen... en affikken! We kwamen er langs als we de Akersteenweg opliepen naar het speeltuintje van Souren. Mijn vader vertelde dan dat hier, vanachter de gesloten hoge vensters, Afrika werd bezocht. Dat sprak tot mijn verbeelding. Geert ging er wonen!

Toen we groter werden, nam vader ons verder mee. Voorbij de ker-senwei van Bogman, voorbij de Afrikaanse Missiën, en verder dan het speeltuintje, helemaal naar het kerkhof in Margraten. Mijn vader werd ernstig. Hij herdacht de Tweede Wereldoorlog. Hij leerde ons dat gehoorzaamheid geen deugd was. Het was gemakkelijk en kwam soms voort uit luiheid. Zelf had hij het tijdens de bezetting zien ontaarden in kadaverdiscipline. Onnadenkend bevelen volgen is niet de manier waarop je lid moet willen zijn van een vereniging. Ook niet van een familie of van een kerk. Later leerde ik in de theologie-opleiding dat de pastor niet het plaatselijke politiebureau van Rome is, maar de herder die regels en tradities weet te plooiën naar de mens en naar zijn situatie. Het kwam er op aan dat je het beste van jezelf geeft, en dat is ook

je kritiek en je goede raad. Je kerk mag meer van je verwachten dan volgzzaamheid.

De wereldkerk, dat is een kerk met bijna 1,4 miljard gelovigen – tendens stijgend – en 460 duizend geestelijken – tendens dalend... Ergens in die kerk, ver van het centrum, daar ligt de Heerlerbaan met de parochie Andreas. Een kerk zonder oude papieren. Ze kan niet bogen op een invloedrijk klooster of een grote onderwijsinstelling; er was geen pausbezoek, geen kasteel in de buurt en het is ook geen bedevaartsoord..., het heeft zelfs geen eigen kerkhof. Zomaar een uit de weilanden gestampde woonwijk, zoals er in de wereld zo vele zijn. Een buitenwijk zonder tradities en met weinig samenhang. Bijna een misiegebied, met gestapelde woonlagen waarin veel onwortelde mensen wonen. Geen eigen voetbalclub of harmonie. Maar misschien ook daarom juist een kerk die voelbaar een gemeenschap wil zijn, een onderdak voor mensen.

Voor menigeen ook de plek waarin nog iets is blijven hangen van de vrijheid van de jaren zestig, van de verwachtingen die door Vaticanum II gewekt waren, zoals het priesterschap van het volk en het verlangen om een mondige christen te zijn.

Wat betekent die parochie voor de wereldkerk, en wat betekent die wereldkerk voor deze wijk? Hoe is de relatie tussen de gevestigde kerk met zijn eeuwenoude structuren enerzijds, en anderzijds een groep gelovigen die in een gesecculariseerde omgeving het verhaal zoekt van het evangelie en de persoon van Jezus van Nazareth? Staan ze elkaar in de weg? Zijn ze een beetje bang voor elkaar? Kijken ze naar elkaar op? Zien ze op elkaar neer?

Ik zou bij al deze suggesties voorbeelden kunnen geven. Van mensen die zeggen: "Die Andreas, dat zijn halve protestanten". Of "Daar heb je ze weer met hun diaconie" En ook: "Wat zij daar doen, zou hier niet meer kunnen!" En: "Hoe verder, als Bles weg is?" Wat kunnen ze voor elkaar betekenen, de wereldkerk en deze parochie?

De wereldkerk brengt een rijke traditie naar hier en nu. Haar verhalen en rituelen verbinden ons met de wereld en de geschiedenis. Haar waarden verheffen en heiligen een mens. Dat allemaal heeft deze plaatselijke gemeente aan de wereldkerk te danken.

Ja! Maar zij heeft haar ook iets te bieden. Laat me dat noemen: de functie van de verspieters, die het land van belofte gaan verkennen. Onmiskenbaar is de kerk een beetje bang voor de gesecculariseerde wereld die haar gezag niet meer erkent. Vanuit dat angstig perspectief lijkt de toekomst in Europa enkel verlies en achteruitgang. Echter, de

plaatselijke gemeente is nou precies de plek waar geëxperimenteerd kan worden. Daar kan worden gezocht naar nieuwe vormen van christen-zijn, naar nieuwe podia om het verhaal van Jezus te vertellen. Hier kan worden uitgeprobeerd of je met mondige mensen kunt samenkomen om te bidden, en hoe je met elkaar het evangelie kunt beleven. Hiervandaan kunnen de verkenners de Negeb onderzoeken.

Laat me dit wat toespitsen op de liturgie.

Er zijn veel minder priesters dan in mijn jeugd. Er worden heel veel minder heilige missen opgedragen. Het verschil is giga! In onze parochiekerk waren elke dag minstens drie heilige missen. Als misdienaar rende je je rot van het ene naar andere zijaltaar. Feesten van koren, harmonieën, gymnastiekverenigingen en duivenclubs, opening en sluiting van het schooljaar..., het werd allemaal gevierd met een eucharistie. Daarvan is heel weinig over.

Mij komt dan steeds een beeld voor ogen uit een roman van Sartre die ik in mijn studietijd las. Hij beschrijft ergens terloops het interieur van een kathedraal waar – ik citeer uit mijn hoofd – "een priester wijn drinkt terwijl enkele oude vrouwen toekijken". Dat was een zeer deprimerend beeld van de kerk.

We dachten dat Frankrijk voor het christendom wel verloren was. We wilden ons niet voorstellen dat het onze eigen toekomst zou zijn.

Deze ontwikkeling roept een grote zorg op. Als er steeds minder priesters zijn, kan er iets heel belangrijks verloren gaan. Maar er kan ook iets belangrijks gewonnen worden. Als het om de wereldkerk gaat, maken we de interessante ontwikkeling mee dat er nogal wat priesters uit andere continenten hier komen werken. Ongetwijfeld een verrijking van onze cultuur. Maar een oplossing van de vraag hoe je in de toekomst met het ambt en de sacramenten omgaat, is het niet. De oplossing van die vraag ligt verder vóór ons in de toekomst.

De discussies spitsen zich vaak toe op de eucharistie! Dat sacrament wordt immers als een directe lijn met Jezus van Nazareth en met God ervaren. De toekomstvisies op de kerk lopen uiteen en soms polariseren ze, maar aan de basis van die discussie ligt een gezamenlijke zorg, namelijk: hoe kan de eucharistie een centrale rol spelen in de harten van de gelovigen?

Aan de ene kant zijn mensen bang dat de eucharistie verwatert door een veelheid van gebedsdiensten en communievieringen. Zij menen met scherpe grenzen tussen gewijde ambtsdagers en ongewijde gelovigen het belang van de eucharistie te dienen. Aan de andere kant zijn er gelovigen die iets wezenlijks missen als ze bij hun wekelijkse ge-

bedsdiensten niet een herkenbare band met de eucharistie mogen ervaren. Ze vragen om geregelde communiediensten.

Deze discussie is er geen van voor- en tegenstanders van de eucharistie maar van allemaal voorstanders die het behoud ervan zoeken.

De behoefte aan woord- en communiediensten komt voort uit het verlangen van de plaatselijke kerkgemeenschap naar een connectie met het sacramentele hart van de wereldkerk.

Een jaar of twintig geleden nam ik deel aan de priesterraad. Daar kwam op zeker moment de communiedienst ter sprake. Onder bepaalde omstandigheden kon hiervoor groen licht worden gegeven. Maar als ik in mijn parochie soms een communiedienst mag houden, dan moet ik toch eerst mensen motiveren en opleiden om hierin voor te gaan, zo redeneerde ik hardop. Daar kun je niet pas mee beginnen als de nood aan de man is. Ik herinner me het Jezuitisch antwoord op mijn suggestie. Pater van der Meer deed mijn zorg af met de schijnbaar slimme opmerking dat je je toch ook niet op een hongersnood voorbereidt door te vasten! Hij had ongelijk. De communiedienst is er niet om mensen tevreden te stellen met iets dat minder is, maar om eraan te herinneren waartoe we eigenlijk samenkomen.

De Montfortaan Frans Luiten had 25 jaar op Sulawesi gewerkt. Toen hij terugkwam in zijn moederland, heeft hij als aalmoezenier bij de Afcent gewerkt. Op zekere dag kwam hij me vragen hoe hij de ziekenzalving moest doen. Iemand had het hem gevraagd. In al die missiejaren was het niet voorgekomen. Zelden was een priester in de buurt als iemand stierf, en de tijd tussen overlijden en begraven was maar enkele uren. Het sacrament dreigde er verloren te gaan, omdat het te rigoureuus is vastgekoppeld aan de gewijde voorganger.

Ik heb geen antwoord op de vraag hoe het moet. Hopelijk blijven er grote kerken waar mensen op gezette tijden van heinde en ver elkaar opzoeken en bemoedigen en eucharistie vieren. En hopelijk blijven plaatselijke gemeenschappen werfkracht houden omdat ze kritisch en mondig zijn en actief, steeds op zoek naar plekken waar ze iets waar kunnen maken van Jezus' ideaal: de schepping dankbaar aanvaarden als een geschenk voor iedereen, zonder aanzien des persoons.

De parochie is niet het terrein van de pastoor. De pastoor is de dieenaar van de parochie. Als die pastoor op grotere afstand komt te staan, is des te dringender behoefte aan gelovigen met durf en fantasie, met geloof en liefde en vooral met hoop. We gaan geen donkere toekomst tegemoet, maar we gaan nieuw land verkennen en misschien keren we met reusachtige druiventrossen terug...

De plaatselijke gemeente wil verbonden blijven met Christus en zijn avondmaal. Zij deelt in het priesterschap van alle gelovigen. Ik ben zelf opgegroeid in de wederopbouwjaren '50. De blauwdruk in mijn hoofd, als het over de kerk gaat, is die van de volkskerk. Ik wil eigenlijk tegen beter weten in niets liever dan een lekker volle kerk met schreeuwende baby's en ondeugende tieners. Dat zal de toekomst in Europa zeker niet zijn.

Jaren geleden al vertelde een collega over een gesprek dat hij met een dochter had over de uitvaart van haar moeder. "Was moeder gelovig?", had hij haar gevraagd. "Ze was behoorlijk fanatiek", was haar antwoord geweest..., "ze sloeg bijna geen kerstmis over!"

De toekomst kun je niet ontwerpen als het verlengstuk van je eigen jeugd. Ze wordt geboren uit je oprechte streven om nu zo eerlijk mogelijk voor het goede te kiezen.

Dat is 'missionaire kerk'-zijn, als je in woord en daad de kern van Jezus' boodschap uitdraagt. Geen normen oplegt maar waarden uitdraagt; niet veroordeelt maar waardeert; niet gezag uitoefent maar gemeenschap sticht; niet heerst maar dient. Voor zo een kerk is hier in de Andreas toch waarachtig een goed fundament gelegd.

Ik besluit met het verhaal uit het boek Numeri:

Na veertig dagen keerden zij van hun verkenningsstocht terug. Zij begaven zich naar Mozes en Aäron en naar heel de gemeenschap. Zij brachten verslag uit en lieten hun de vruchten van het land zien:

"Wij zijn in het land geweest waarheen u ons gestuurd hebt en het vloeit werkelijk over van melk en honing.

Kijk maar eens naar deze vruchten. Maar het volk dat er woont, is buitengewoon sterk en de steden zijn ommuurd en zeer groot. Wij hebben er zelfs Enakieten gezien."

Kaleb trachtte het volk tot volgzaamheid te bewegen en zei:

"Wij kunnen gerust optrekken, want wij zijn er zeker toe in staat."

Maar de andere mannen verspreidden onder de Israëlieten allerlei praatjes over het land dat zij verkend hadden.

Zij zeiden: "Het land verslindt zijn bewoners, en de mensen lijken wel reuzen."

Moge de kerk voor ons een moeder zijn, die haar kind met liefde gadeslaat, ook als het zich een keer ver van huis begeeft... Moge deze gemeente een kind zijn dat moedig en nieuwsgierig nieuw speelveld zoekt.

Vredesweek

In het kader van de vredesweek die als thema heeft *Onvrede en nu? Iedereen kan wat voor vrede doen!* worden er van 16 t/m 24 september 2023 door het

hele land activiteiten georganiseerd. In een 'voorbereidende' Café Mondiaal op donderdag **14 september**, (Café Pelt, Pancratiusplein 48, Heerlen, aanvang 19.30 uur) wordt hierop ingegaan. Daarbij is voor het voorbeeld 'Klimaatgerechtigheid' gekozen: hoe gaan we om met de mensen en de volken die het slachtoffer zijn/worden van de klimaatverandering? En hoe moeten we daarvoor in actie komen? Henk Dado van het Vredesplatform Heerlen zal een korte inleiding houden over waarom klimaatgerechtigheid noodzakelijk maar ook onontkoombaar is. Daarna wordt op basis van interactieve stellingen gediscussieerd over mogelijkheden om invloed uit te oefenen op de politiek, het sentiment en op de oplossing van problemen. Een smartphone is handig voor een optimale beleving.

Het Vredesplatform heeft aan verschillende scholen gevraagd om leerlingen tekeningen te laten maken met het thema van de Vredesweek als onderwerp. De tekeningen worden in de etalages van verschillende winkels opgehangen. Op zondag **24 september** is er een vredeswandeling langs de etalages met de tekeningen.

Na afloop is er koffie en vlaai bij café Pelt, Pancratiusplein 48, Heerlen. Start wandeling om 14.00 uur voor de ingang van station Heerlen, op het Spoorplein van het (boven) Maankwartier.

Klimaat

Zoals jullie weten zijn wij vanuit de Andreasparochie actief bezig met het klimaat, de opwarming van de aarde en wat wij zelf kunnen doen om dat te beïnvloeden. Ook wij weten dat wij het tij niet kunnen keren maar wij willen ook niet passief toekijken. De wereld staat in brand, red de wereld.

En toch, er gebeuren ook positieve dingen. Om er enkele te noemen:

- Wij overleggen regelmatig met geïnteresseerden over acties die de opwarming kunnen beïnvloeden
- Het bewustzijn over het klimaat is toegenomen
- Zonnecellen worden geplaatst
- De tuinen krijgen in Heerlen extra aandacht
- Meer groen in Heerlen

- Acties van de jeugd en projecten op scholen
- Wij letten beter op wat wij eten
- Nemen vaker de fiets en laten de auto staan
- Er worden minder ballonnen opgelaten
- Wij durven met een schaalpje naar de slager, frituren of visboer te gaan om het plastic gebruik te voorkomen
- Met een groepje rapen wij straatvuil op.

En dit is slechts een greep uit de dingen die nu gebeuren en wij gaan verder. Als u wilt aansluiten bij de groep die straatvuil raapt ben u welkom op: **29 september** en **27 oktober** telkens om 14.00 uur en wij verzamelen bij de Andreaskerk. In het najaar organiseren wij een overleg om over de voortgang met u te overleggen en waar mogelijk nieuwe ideeën geboren kunnen worden.

Eline, Marcel en Math

Terug naar de mens

Op donderdag **12 oktober** vindt de Pijlerbijeenkomst 'Terug naar de mens' plaats in Heerlen. Tijdens deze middag komen er diverse 'verschilmakers' aan het woord. Er wordt afgesloten met een presentatie van Michelle van Tongerlo. Zij vertelt over haar ervaringen als straatarts.

Vaak zijn we gebonden aan regels en beleid. Maar hoe kunnen we mensen net dat extraatje geven dat ze dan nodig hebben. Zodat ze verder komen? Wil jij weten hoe? Dan is deze lezing interessant voor jou! Michelle van Tongerlo, is huisarts in IJsselmonde, een wijk in Rotterdam-Zuid vol armoedeproblematiek, en zelfstandig straatarts bij de Pauluskerk en de Nico Adriaans Stichting in Rotterdam, waar ze de kwetsbaarste mensen, vaak dakloos, verslaafd of ongedocumenteerd, zorg biedt.

Waar en wanneer?

Donderdag **12 oktober**, 12.30 – 17.00 uur

De Twee Gezusters, Putgraaf 3 in Heerlen

Wil je hierbij zijn? Stuur dan een mail naar de Pijler:

depijler@burgerkrachtlimburg.nl

De Werelddag van het overwinnen van extreme armoede

Het thema van de Werelddag is dit jaar: 'Rechtvaardigheid begint met het teruggeven van waardigheid aan de mens die in extreme armoede leeft en buitengesloten wordt'.

Op **15 oktober** om 10.30 uur houden we een herdenkingsviering in de Andreasparchie, Palestinastraat 326 te Heerlerbaan. Na afloop van de viering is er koffie en gebak.

Op **18 oktober** houden we van 12.30 tot 16.00 uur een lunch en dialoog in de Andreasparchie. U bent welkom vanaf 12.00 uur.

Programma:

12.30 uur: soep met broodjes

14.00 uur: dialoog in groepjes

15.00 uur: plenaire bijeenkomst

Zowel de viering als de dialoog gaan over bovengenoemd thema. Voor de viering hoeft u zich niet aan te melden, voor de lunch en de dialoog is aanmelden gewenst. Heeft u dieetwensen, geef dit dan door.

Aanmelden kan per mail: zuid-limburg@atd-vierdewereld.nl

of per telefoon: 06 - 83 07 77 47 (Hilly).

De lunch is gratis, een vrije gave is welkom.

Voor meer informatie over deze Werelddag, zie:

www.overcomingpoverty.org

Interview met Ilse Rijken

Op een warme maandagmiddag zit ik in de gezellige keuken van Ilse Rijken, een van de trouwste parochianen van de Andreas. Tegenwoordig is Ilse ook lid van de cantor-groep, die onder de bezielende leiding van Henk Koonen (u las in een eerder parochieblad over hem) de samenzang in de diensten ondersteunt. En dat doet ze met veel plezier.

Ilse is geboren en getogen in Den Haag, waar zij ook de oorlogsjaren '40-'45 heeft meegemaakt. Ze herinnert zich nog heel goed hoe zij bij de bevrijding op het Buitenhof hebben gestaan. Hun kerk heeft de oorlog niet overleefd, zodat ze na de oorlog nog een tijdlang in een gymzaal hebben gekerkt. Ilse heeft goede herinneringen aan de kerk in haar jeugd en ook daarna is 'de kerk' altijd een belangrijk element gebleven.

In haar jeugd ontstaat ook haar vriendschap met An, een vriendschap die voortduurt tot de dag van vandaag, ook al wonen ze ruim 200 km van elkaar vandaan: de een in Heerlen, de ander in Den Haag.

Op 1 april 1969 trekt Ilse met het ABP naar Heerlen om hier te gaan werken. En ze vindt een woning in de derde Peter Schunckflat, samen met nog drie collega-ABP'ers, die ook een woning vinden in 'haar' flat. Aanvankelijk is het wel wennen, vooral omdat 'wij Limburgers' niet altijd even gastvrij zijn en weinig rekening houden met wie het Limburgse dialect niet machtig zijn. Merkwaardig genoeg was juist het Kerkraads dialect nog het gemakkelijkst voor Ilse, omdat zij een Duitse moeder had. Van dat dialect kon ze nog wel chocola bakken... Maar alles went, ook het Limburgs dialect. En met veel van haar collega's van toen heeft ze nog steeds contact. Helaas zijn er ook al een aantal van hen inmiddels overleden. In het afgelopen jaar zijn er jammer genoeg al twaalf personen overleden. Dat is het lastige als je zelf ouder wordt: dat je van steeds meer leeftijdgenoten afscheid moet nemen...

Ook in Heerlen blijft ze kerkbetrokken. Aanvankelijk bij de St. Jozephkerk, maar al vanaf de beginjaren bij de Andreaskerk. Het zijn ook de onderlinge contacten, de onderlinge verbondenheid die onze kerk zo bijzonder en fijn maken. De koffie na de vieringen op zondagmorgen is net zo belangrijk als de diensten zelf, die ze ook erg waardeert.

Met 57 jaar gaat Ilse met pensioen. Maar niet om stil te zitten achter de geraniums. Daar houdt ze trouwens niet zo van, van die geraniums. Ze gaat vrijwilligerswerk doen in het ziekenhuis in Heerlen. Op de afdeling Bestraling wordt ze gastvrouw, biedt mensen koffie/thee aan, maar nog belangrijker is het praatje met de mensen. "We hebben samen gelachen en gehuild", zegt ze hierover. Helaas is deze afdeling op een gegeven moment naar Maastricht verplaatst en toen is Ilse na meer dan 25 jaar met dit vrijwilligerswerk gestopt. Toen ze een paar jaar geleden zelf op de bestralingsafdeling in Maastricht moest zijn, merkte ze hoezeer dit vrijwilligerswerk was veranderd: de koffie/thee stond voor iedereen binnen handbereik in automaten en de meeste patiënten en begeleiders waren verdiept in hun telefoon of laptop. Een gesprekje werd nauwelijks nog gewaardeerd. Een nieuw 'baantje' vond Ilse bij de Oranjarahof, waar ze o.a. met mensen bridge speelde. Een bijzondere herinnering is het bezoek aan een Turks echtpaar, dat een tijd lang met hun kleine kindjes regelmatig onze kerk bezocht totdat zij een woning kregen in Haarlem. Zij is hen gaan opzoeken in Haarlem, hetgeen zeer gewaardeerd werd. En toen de vader van de vrouw stierf en zij niet naar de uitvaart konden, kwamen zij naar onze kerk om hier haar vader te herdenken. Dat is wat kerk dient te zijn, zegt Ilse: verbinden en verbondenheid uitstralen naar iedereen. Met deze wijze les, sluiten wij het interview af en bedank ik haar hartelijk voor de thee en de lekkere pindarotsjes.

Nan Paffen

Lezing Joep de Jong

Op woensdag **13 september** verzorgt Joep de Jong een lezing over Tao. Het Tao manifesteert zich in twee aspecten: yin en yang, de twee ronddraaiende kikkervisjes. Yin en yang werken op elkaar in. Ze creëren scheppingsimpulsen, gesymboliseerd door de lijnen rondom de cirkel, zodat ontelbaar veel dingen ontstaan.

Voor een schepping zijn drie aspecten nodig: Tao, yin, yang. Bewustzijn, materie, energie. Vrouw, man, kind. Hoofd, hart,

handen. Drievuldigheid manifesteert zich in veel vormen.

Woensdag 13 september, 19.30 uur, Andreaskerk.

Entree: vrije gave.

AGENDA

Iedere woensdag

13.30-16.00 uur: ATD Vierde wereld

Iedere donderdag

11.30-13.00 uur: bezinning over het evangelie van de dag

Woensdag 13 september

19.30 uur: lezing Joep de Jong
Andreasparochie

Donderdag 14 september

19.30 uur: Café Mondiaal
Café Pelt, Pancratiusplein 48

Zondag 24 september

14.00 uur: Vredeswandeling
vertrek Spoorplein

14.00 uur: concert Koor Kadans
Hoeve Corisberg, Corisbergweg 1

Vrijdag 29 september

14.00 uur: zwerfvuil rapen
Vertrek Andreaskerk

Zaterdag 7 oktober

14.00 uur: vrijwilligersmiddag
Andreasparochie

Donderdag 12 oktober

12.30 uur: Pijlerlezing
De Twee Gezusters, Putgraaf 3

Woensdag 18 oktober

12.30 uur: solidariteitslunch en dia-
loog ATD Vierde Wereld
Andreasparochie

19.30 uur: lezing Joep de Jong
Andreasparochie

Zondag 22 oktober

14.30 uur: concert Trio Vivente
Andreaskerk

Vrijdag 27 oktober

14.00 uur: zwerfvuil rapen
Vertrek Andreaskerk

Concert Kadans

Op zondag **24 september** verzorgt het koor Kadans een concert in hoe-
ve de Corisberg, Corisbergweg 1,
van 14.00 tot 16.00 uur. Met koor-
muziek, van hier en daar, van toen
en nu. En met meezingers.
Iedereen is van harte welkom.

Concert Trio Vivente

Op zondag **22 oktober** organiseert Trio Vivente een concert samen met het vrouwenkoor Avec Plaisir uit Vaals e.o. Zij zullen ons verrassen met een gevarieerd programma van zang en licht klassieke muziek. Aanvang van het concert is 14.30 uur. De entree bedraagt 8 euro inclusief koffie of thee.

COLOFON

Palestinastraat 326
6418 HP Heerlen
045 - 541 33 81
parochiesintandreas@home.nl
www.sintandreas.nl
facebook.com/andreasparochie

Gastvrouw aanwezig di. t/m vr.
van 10.00 tot 12.00 uur

Pastoraal team

Diaconaal werker Rob Pauls:
043 - 306 17 06
andreas.r.pauls@gmail.com

Pastoraal- en jongerenwerker
Marcel Mollink: 045 - 574 03 78

Voor uitvaarten
Eline Claassens: 06 - 25 36 41 85

Pastor Geert Bles:
043 - 855 20 20

Parochiebestuur

Vicevoorzitter
Karin van Doormaal:
045 - 541 35 68

Rekeningnummers

NL21 ABNA 0577627325
NL17 INGB 0003269778
t.n.v. Parochie H. Andreas

Stichting Taiama-Andreas

www.taiama-andreas.org

Redactie

Karin van Doormaal
Rob Pauls
Rens Trimp

De volgende editie van het parochieblad verschijnt in de week van 16 oktober. Intenties en kopij voor 21 oktober t/m 12 november graag uiterlijk **2 oktober** opgeven.

VIERINGEN

16 september – 15 oktober

Zaterdag 16 september

14.00 uur: doop Daan Baadjou
18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 17 september

10.30 uur: woord- en communieviering
Gebed voor: Harrie Hermans, Math Damen (zeswekendienst) en Jan Janssens

Zaterdag 23 september

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 24 september

10.30 uur: oecumenische viering
Andreaskerk
Koor: Cantorgroep
Gebed voor: Franz Strecker

Zaterdag 30 september

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 1 oktober

10.30 uur: eucharistieviering
Gebed voor: Raymond America

Vrijdag 6 oktober

10.30 uur: eerstevrijdagviering

Zaterdag 7 oktober

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 8 oktober

10.30 uur: woord- en communieviering

Zaterdag 14 oktober

18.00 uur: woord- en communieviering

Zondag 15 oktober

10.30 uur: herdenkingsviering ATD
Werelddag van het overwinnen van extreme armoede
Koor: Sound of Peace and Freedom

Gedoopt

27 augustus:
Daan Jansen
10 september:
Kasper Banach